32e jaar. — Nr 86. Zaterdag 18 Juli 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 18 JULI.

Van alles wat.

« De liberalen zijn niet tegen den godsdienst. » Gij weet wel dat is het liedje dat men alle dagen hoort zingen in de groote en kleine geuzen gazetten. Zij zouden tegen den godsdienst zijn ! Foei dan, zij eerbiedigen niets zoo zeer als de godsdienstige gevoelens van het volk.

Ja maar, als gij dat ding van kort bij naziet, dan ondervindt gij dat onze geuzen die zoo hard spreken over hunnen eerbied voor den godsdienst, de kleinste gelegenheid niet laten voorbijgaan zonder tegen kerk, priester en godsdienstleer uit te vallen. Doet de groote geuzengazetten van Brussel open of leest het ongelukkig geuzenkladje van Tongeren, altijd en overal vindt gij den zelfden ongepeperden en lompen praat tegen al wat een christen mensch eerbiedigt.

En dan komen zij u weer zevenmaal herhalen dat zij niet vijandig zijn aan kerk en godsdienst.

∴

Er zijn veel menschen die zich de moeite niet geven het tongersch geuzenblad te lezen. Dat zijn verstandige en gelukkige stervelingen ! Wij die met of zonder goesting elke week dat ding moeten ontplooien, wij vragen ons dikwijls wat wij toch tegen den hemel mogen miskerfd hebben om ons zulke straf op den hals te trekken. Dat is u elken zaterdag een afkooksel van alle vuiligheid die de gansche week in alle liberale gazetten van het land opgestoofd is geworden. Die bedorven en herwarmde kost wordt de lezers van het tongersch geuzenblad voortgezet en dat is de spijs die tot voedsel voor hunnen geest dient.

∴

Hoe de geuzen gazetten den godsdienst eerbiedigen, dat ziet men met een half oog. Leest eens op welken toon het tongersch geuzenblad spreekt van onze eerbiedwaardige geestelijkheid. Onderdepen dezer eerlijke schrijvelaars worden onze priesters verachtelijke bedriegers, lieden die de achting van niemand waard zijn.

Hoe spreekt ons geuzenkladje over onze heeren kapelaans, over onze kloosterlingen, over onze bisschoppen, over onze priesters in het algemeen?

Alle weken staat dat ding vol tegen al wat het priesterkleed draagt, en het is altijd om er alle mogelijk kwaad van te zeggen.

∴

Als ik liberaal was, dan zou ik toch wel eens aan het geuzenkladje eene kleine uitlegging willen vragen. Ik zou zeggen, gij heeren van de liberale associatie die zoo veel eerbied hebt voor de religie, zegt mij toch eens hoe het komt dat gij alle zaterdagen de religie op alle mogelijke manieren aanrandt, zonder er ooit iets goed in te vinden ?

Gij die zoo vol eerbied steekt voor de priesters, hoe gebeurt het dan dat gij nooit over eenen priester spreekt dan om hem zoeken verachtelijk te maken ?

— Ja maar, zegt gij, wij randen slechts de kwade priesters aan ; voor de goede geestelijken hebben wij de grootste achting.

— Goed zoo, maar als uwe lezers u gelooven, dan moeten zij meenen dat er in de wereld geene goede priesters zijn. Zeg eens, geuzenblad, is er volgens u wel een goede priester in onze stad, in onze provincie, in ons bisdom ? Geen enkele, neen, gij zult er geen kunnen noemen.

Waarom ? Omdat zij allen hunne priesterlijke plichten volbrengen met eenen iijver en eene zelfopoffering die u, geuzen, mishaagt.

Allo, geuzenblad, toon eens wat goeden wil. Is er volgens u een enkel goede priester in de stad Tongeren ? Doe ze eens allen de revue passeeren te beginnen met die der hoofdkerk ; daarna komt gij aan St-Jan, aan het Begijnhof, aan het hospitaal, aan St Giles en aan Offelke. Ga nu de dorpen af en zoek of gij eene goede geestelijke vindt in de gansche provincie Limburg. Ik maak eene wedding dat gij er geenen halven zult vinden.

Waarom ? Omdat zij allen zonder uitzondering uwe geuzerij bestrijden, omdat zij eenparig uwe goddelooze strekkingen veroordeelen, omdat zij eenstemmig zijn om de geuzengazetten te schandvlekken en de gevaren te toonen waaraan de kristelijke huisgezinnen zich blootstellen die zulke schandalige bladeren in de handen hunner kinderen laten.

Verstaat ge nu, lezers, waarom het geuzenblad niet in staat is eenen goeden priester te vinden.

∴

Het geuzenblad houdt niet veel van de heeren kapelaans van O. L. V. kerk. Hier en daar zit er zoo een tusschen die het vuil en dom kladje van tijd tot tijd eens over zijnen kamp vaart. Brrr ! dat zijn slechte papen ! roept het geuzenblad.

Weet ge wat er zou moeten gebeuren om hier en daar een priester in de goede gratie van onze geuzerij te doen komen ? Hier moesten kapelaan tegen zijnen pastoor opstaan ; dat zou volgens het geuzenblad een brave jongen zijn.

Een pastoor zou moeten weigeren aan zijnen bisschop te gehoorzamen, den opstand prediken tegen den paus, in kerk en kluis zou het vaandel van den oproer moeten uitgesteken worden, dan was alles goed.

∴

Het geuzenblad sprak over eenigen tijd met grooten lof over pater Hyacinthe. Weet ge wie die pater Hyacinthe was ? Dat was een fransche carmeliet die te Parys in de kerk Notre-Dame predikte. Zoo lang die pater getrouw bleef aan zijne priesterlijke zending, zoo lang hij met zijn welgekend groot talent het geloof in den preekstoel van Notre-Dame verkondigde, zoo lang ook werd hij door het tongersch geuzenblad niet geprezen.

Maar op eenen vierzen keer viel pater Hyacinthe van zijn geloofaf, hij verliet zijn klooster, hij wierp zijne paterskleeren over de haag, en hij trouwde met eene corsetmaakster met wie hij naar Amerika reisde.

Sedert is de ex-pater Hyacinthe naar Frankryk terug gekomen, hij is vader van verscheidene kinderen geworden en hij gaat van stad op stad tegen kerk en paus prediken.

Ziedaar een goede priester, volgens het tongersch geuzenkladje !

Wat dunkt u, lezers, is dat niet genoeg om u de oogen te openen ? Waarom wordt pater Hyacinthe door onze geuzen gazetjes geprezen ? — Omdat hij vandaag de kerk bestrijdt.

Waarom worden onze eerbiedwaardige heeren geestelijken uitgescholden en beleedigd ? — Juist omdat zij met moed en standvastigheid het ongeloof en de geuzerij bestrijden.

∴

Verleden zondag trok te Brussel de processie der Rijke Clarissen door de straten der stad.

De *Chronique*, een geuzenblad van Brussel, verhaalt dat hare opstellers bij deze gelegenheid getuigen geweest zijn van een feit dat moet geschandvlekt worden. Op den doorgang der processie, zegt de *Chronique*, bevindt zich het huis van eenen der liberale schepenen van Brussel. Deze schepen is M. Walravens ; en dit huis was versierd met bloemen en brandende kaarsen ! En de *Chronique* roept uit : Is dat geene schande ? Een liberaal die zijn huis versiert omdat de processie gaat voorbij komen !

Het schoonste van al dat is dat M. Walravens zich op zijn best komt verschoonen en vergiffenis vragen over hetgeen gebeurd is. Ik ben niet plichtig, zegt hij, ik was niet t'huis, men heeft mijne woning gesierd buiten mijnen weet, het is mijn Merkatrien geweest, het zal niet meer gebeuren, en 't ben ik niet geweest, en ik zal het niet meer doen en patati en patata.

Waarom die verschoonning ? Omdat M. Walravens weet dat in de naatste kiezingen zij hem zullen op zijn brood spannen dat hij eer bewezen heeft aan het Allerheiligste dat in de straten der hoofdstad werd rondgedragen. Hij weet dat zulke misdaad hem niet zal vergeven worden en hij die beschaamd is omdat er op den doorgang der processie eenige kaarsen aan zijn huis stonden te branden, hij buigt zich in het zand voor de ondervragingen der *Chronique !*

Is dat alweer niet een bewijs hoe veel eerbied de liberalen voor den godsdienst hebben ? Zij zijn niet tegen den godsdienst ! O neen ! Maar als gij een kaarsje durft branden op den doortocht der processie om eer te bewijzen aan het Allerheiligste sakrament, dan wordt gij in den ban der geuzerij geslagen en gij kunt geene aanspraak meer maken op den naam van liberaal.

∴

'T is sedert eenigen tijd waarlijk alsof wij in de verkeerde wereld leefden.

Men hoort van niets anders meer spreken dan van de schoolmeesters : Men zou zeggen dat België maar voor hen gemaakt is.

Verkwist een gouvernement veel geld voor scholen, al bleven zij ledig, en voor schoolmeesters, al hadden zij niets te doen, het is een goed gouvernement. Spreekt het van spaarzaamheden te doen, het deugt niet.

Het liberaal ministerie smeet milioenen aan de scholen en de meesters. Maar het legde alle jaren nieuwe belastingen, bekommerde zich geenszins om den handel, de nijverheid en de landbouw en liet het land maar kootsen. Wat goed ministerie !

De katholieken nu houden zich bezig met alles wat den handel, de nijverheid, den landbouw kan nuttig zijn, verbeteren de wetten op de suiker, het bier, den tabak, de sterke dranken. Het herstelt de orde in de financien, brengt den vrede in het land terug, en zoo voort. Maar het raakt aan de belangen der schoolverkwisters. Wat afschuwelijk, verfoeilijk, verachtelijk ministerie !

Allo, allo, laat ons eens handelen gelijk groote menschen. Onderwijs en onderwijzers, heel wel, maar de andere belangen van de menschen verdienen toch ook wel ingezien te worden. Het ministerie verdient al onzen dank, omdat het zich vooral bezig houdt met de belangen van degenen die voor de onderwijzers den kost moeten winnen.

∴

De heer Beernaert, minister van financien heeft in de Kamer een voorstel neergelegd, strekkende om de wet op de tabak te wijzigen.

Groote onnauwkeurigheden en zelfs onrechtveerdigheden bestonden in de wet, zooals zij door het vorig ministerie toegepast werd.

∴

Over eenige dagen is de nieuwe wet op de buurtspoorwegen gestemd, in wijziging op de dwaze wet die verleden jaar door de liberalen gemaakt was.

Volgens de liberale wet, mocht de Staat alleen landelijke spoorwegen leggen : de gemeenten moesten wachten tot dat 't gouvernement goesting en geld had om die wegen te leggen in gansch België met eenen keer. De bijzonderen mochten zelfs geene tramwegen voor eigen rekening leggen. 't Is daarom dat de wegen er ook niet komen.

De nieuwe wet is veel breeder opgevat : alle bijzondere belangen zoowel als de gemeenten en de provincien worden uitgenoodigd mede te werken om ons land spoedig van een volledig spoorwegnet te voorzien.

Nog dit jaar zullen op verscheidene plaatsen de werken begonnen worden.

∴

Sedert lang werd de verandering gevraagd van de wet op den accyns van het bier. De bestaande wet dagteekende van 1822 en liet aan de brouwers niet toe van eenigen vooruitgang te doen : intusschen kwamen de duitsche bieren, die beter waren dan de onze, eene schandelijke konkurencie doen.

Reeds aan het liberaal ministerie hadden honderde brouwers petitien gezonden, maar de liberalen hadden geenen tijd om zich met zulke dingen bezig te houden.

De katholieken hebben nu reeds eene wet gestemd, volges welke de brouwers mogen fabrikeren volgens het stelsel dat zij verkiezen : als de belasting meer opbrengt dan nu, zal zij het volgend jaar verminderd worden.

∴

De krisis is nog niet ten einde. De staatsspoorwegen hebben in de vier eerste maanden van 1885 fr. 952,501,79 min opgebracht dan in 1884.

Waren de heeren Frère-Rolin-Vanhumbeeck aan 't hoofd gebleven, die som ware te voegen geweest bij het deficiet, waarvoor nieuwe belastingen zouden geheven geweest zijn.

Nu tracht het gouvernement dit in te winnen door te sparen.

∴

De gemeentebesturen zijn begonnen met de herziening der kiezerslijsten.

Wij wakkeren onze vrienden die stemrecht hebben aan, een oog in het zeil te houden en zich niet op het gemeentebestuur te velaten, voor hunne inschrijving.

Daar waar het gemeentebestuur hun niet vijandig is kan het iets vergeten of misslagen begaan ; daar waar het in handen is van de tegenpartij kan het moedwillig de inschrijving verzuimen.

Alwie meent recht te hebben om op de lijsten ingeschreven te worden, hetzij als kiezer voor de gemeente of de provincie, hetzij als algemeene kiezer, zal wel doen in persoon op het stadhuis of gemeentehuis zijne inschrijving te gaan eischen.

Krachtens de kieswet mag het gemeentebestuur geen gevolg geven aan vragen tot inschrijving, welke zouden ingediend worden *na den 30 augustus.*

Opgepast dus en niet gewacht tot den laatsten dag. Zij die hunne inschrijving vragen behoeven zich ook te voorzien van hunne bewijsstukken, zooals belastingbrieven of desnoods eigendomstitels, ten einde het gemeentebestuur van hun recht te kunnen overtuigen en alzoo verdere moeilijkheden te vermijden.

∴

De paus komt in verboorte ontvangen twee boerinnen uit Hongarie, die te voet op 5 maanden gaans te Rome waren aangekomen. Eene is blind. Ze hadden maar 4 franken op zak.

Van Rome zijn ze te voet naar Lourdes vertrokken.

∴

Te Rome is in eenekerk een praalgraf opgericht ter nagedachtenis van kardinaal Jozef Mezzofanti, die 155 talen sprak en 54 tongvallen, zonder nog de talen te melden der eilanden van Oceanie.

∴

Er zijn thans in 't geheel 146 gemeenten die hunne eenige gemeenteschool bij koninklijk besluit hebben mogen afschaffen en vervangen door eene katholieke of vrije school. Buiten deze, zijn er nog omtrent 800 andere nutteloose scholen afgeschaft en vervangen door welbevolkte vrije scholen. Het gevolg is dat het land thans, alhoewel met minder geld, aan 14,000 kinderen meer het onderwijs laat genieten. En dat vinden de geuzen slecht !

∴

Te Brussel heeft men, sinds eenige maanden, al een vijftal policie-mannen moeten afzetten voor oneerlijke of onzedelijke feiten. 't Is weerdig van Brussel, dat den 7 september getoond heeft wat voor een soort van policie daar onderhouden wordt. z'Is proper !

∴

De geuzen-bladen noemen de katholieke regeering van heden het *Gouvernement der priesters.* En weet ge waarom ? Omdat het ministerie paal en perk stelt aan den haat en de onwettigheid der liberale bestendige deputatien, die moedwillig de kerkkloeren blijven dwarsboomen en plagen. De tijden zijn uit dat Bara met zijne albemoeienij de priesters kon broodrooven, terwijl de geuzen in 6 jaar tijds 80 miljoen hebben uitgedeeld aan de vriendjes der Logie.

∴

De geuzen willen geerne doen gelooven dat de priesters te vet betaald worden, de katholieke priesters wel te verstaan. Welnu, in Frankryk trekt de eene door den anderen 922 fr. terwijl de dominés der protestanten door den land 2.111 fr. trekken en de der Israelieten 2,522 frank. In België zal hetzelfde verschil wel bestaan, en nu moet men nog in aanmerking nemen dat het geld welk de priesters trekken, slechts eene kleine, ontbeiuidende vergoeding is voor de binnengepalmde klooster- en kerkgoederen, terwijl de Staat niets heeft aangeslagen noch van de protestanten, noch van de Israelieten. Maar dat weten de geuzen niet, of zoo zij het weten, dan verzwijgen zij dat moedwillig. En hoe heet men zoo'n menschen ? Oneerlijken en bedriegers !

∴

Een geuzen-onderwijzer der middelbare school van Meenen, is bij ministerieel besluit van zijn ambt ontheven. De geuzen-bladen zullen niet zeggen waarom, maar ware het eens een katholiek ! Ze zouden de grosse-caisse doen dommelen.

∴

Hoe dikwijls hebben de liberale gazetten ons niet willen wijsmaken dat Brugge en alle andere katholieke steden vervielen, terwijl de liberale steden zooals Brussel steeds in bloei en bevolking toenamen ?

Weet ge waar het gras thans weelderig groeit ? Welnu, het is in onze moordenaarsstad, in Brussel *cœur en cerveau* van het liberalismus !!

Denkt nu niet dat dit uit onzen koker komt, o neen, het is een *liberaal* blad dat het zonder doekskens om bekent en z'ils voorzegt dat het met ter tijd nog beter zal groeien.

En aan wie daarvan de schuld ?

Het antwoord is zoo klaar als eenvoudig en vele steden mogen er eens op nadenken.

Het verval van Brussel is de schuld van zijn *liberaal* bestuur, de liberale gazetten bekennen het zonder omwegen.

Over eenige jaren telde Brussel 180 duizend inwoners ; thans is de bevolking er gesmolten tot 160 duizend inwoners.

Ziedaar een staatlijk van liberalen vooruitgang : vermindering der bevolking, vermeerdering der lasten, afschuwelijke zedeloosheid, en dagelijks meer diefstallen, moorden, en allerlei misdaden dan er in geheel het land op eene gansche maand gepleegd worden.

LENORA

OF

EEN VOORBEELD VAN KINDERLIEFDE

(1e VERVOLG.)

II.

In ketenen geklonken zat Rykhart treurig in zijne kamer. Weenend, jammerend en biddend lag Lenora bij hem op de knieën ; zij wrong wanhopig hare handen en hield hare tranende blikken op haren vader gericht. Door het geheel kasteel weergalmde het woest rumoer der plunderende en dronken krijgslieden ; maar in de kamer was het zoo stil als in een doodenverblijf, dat slechts door het treurig schijnsel eener lamp wordt verlicht. Slechts nu en dan steeg er een diepe zucht uit Lenora's boezem op, en dan zegde zij op weemoedigen toon :

— O God, sta ons bij, red toch mijnen goeden vader !

— Wees bedaard, mijn kind, sprak Rykhart, en droog uw tranen. De Heer heeft deze ramp over ons doen komen. Laat ons Zijne Hand kussen al slaat Hij ons ook. Hij zal dezen zwaren slag tot ons welzijn doen strekken. Wij zijn in Gods hand ; tegen zijnen wil kan ons niets kwaads geschieden. De hertog kan mij niet ter hulp komen daar hij zich ternauwernood tegen zijne vijanden kan verweren. Thans verlaat ik mij op God alleen. Hij zij mijn eenige beschermer, mijn sterkste beschutting ! Mijn lieve dochter, vervolgde hij, weldra zullen wij van elkander moeten scheiden, weldra zal ik u niet meer zien !

— O, spreek toch niet van scheiden, goede vader, zegde Lenora, terwijl zij hem om den hals viel. Uit uwe armen zullen zij mij niet scheuren ; ik ga met u in de gevangenis en in de dood !

— Neen, antwoordde Rykhart op kalmen toon, nooit zal Godfried er in toestemmen dat gij bij mij blijft. Dien troost zal hij mij niet gunnen. Nog eens, wij moeten scheiden. Maar hoor thans naar mijnen raad. Uit hoofde uwer jeugd zal wellicht niemand acht op u geven. Zoek dus uit het kasteel te ontkomen ; de eene of andere mijner dienaren zal u bij uwe vlucht wel behulpzaam zijn. Godfried neemt thans bezit van dit slot en van alles wat er zich in bevindt ; dus zijt gij van een adellijke jonkvrouw een arm meisje geworden ; gij moet daarom echter den moed niet verliezen ; God zal u helpen, u beschermend bijstaan. Zijt gij gelukkig uit dezen burg ontkomen, zoek dan Joris Steyler op ; hij en zijne vrouw zullen voor u zorgen. Daar kunt ge stil in 't verborgene verblijven totdat hij u op het kasteel van een mijner vrienden in veiligheid brengt. Bidt voel mijne dochter ; het gebed brengt zooveel troost bij. Betrouw steeds op God al moest gij ook de sikkel in de hand nemen. Ja, vertrouw op God, die mij eenmaal, zoo ik hoop, uit de gevangenis zal bevrijden. En al moest dan ook in den eenzamen kerker het uur der dood voor mij aanbreken ; mocht geen menschelijk oog mij zien sterven ; mocht geene vriendelijke hand mij zacht de oogen sluiten, — dan blijve mij toch in den dood de troost over, dat ik eene goede, deugdzame dochter achterlaat, of veeleer, ik laat haar niet achter : zij zal mij in den Hemel volgen. Ziehier een gouden gedenkpenning dien ik vroeger uit de handen van den hertog ontving, zegde hij verder, terwijl hij denzelven van onder zijn kleed te voorschijn haalde ; neem dit eereteeken aan tot aandenken aan mij. Misschien kunt gij daardoor eenmaal bewijzen dat gij van het ridderlijk geslacht van Niederstein afstamt. En nu, mijne dochter, knïel neder dat ik u nog zegene.

Lenora knielde en vouwde de handen te zamen. Haar vader legde zijne geboeide hand op haar hoofd en zeide :

— De almachtige God zegene u en de genade van onzen Heer en Zaligmaker zij met u in der eeuwigheid !

Lenora versmolt in tranen. Op dit oogenblik ontstond op het kasteel opnieuw een hevig rumoer. Godfried gaf zijne krijgsknechten bevel om op te breken ; eenige moesten als bezetting in den burg achterblijven. Toen gewapende mannen den zaal binnendrongen om Rykhart von Niederstein te halen, klemde Lenora zich aan haren vader vast en smeekte hen haar met hem in de gevangenis te brengen ; doch met geweld werd zij uit zijne armen gerukt. Rykhart werd buiten gebracht, op eene ruwe kar geworpen, en de stoet begaf zich voorwaarts. Weenend en kermend en met opgeheven handen liep de ongelukkige Lenora den troep achterna tot dat hare krachten uitgeput waren.

III.

Eenzaam en verlaten bevond zich Lenora in den donkeren avond op een uitgestrekt veld. De ongelukkige wist niet waarheen. De woorden van haren vader indachtig, dat God haar ontfermend zou bijstaan, stapte zij voort, en trof eindelijk een dicht bosch van dennen aan, waar zij eenige beschutting tegen regen en storm vond. Vrees gevoelde zij niet om daar alleen den nacht door te brengen ; zij had te veel verdriet, te veel hartzeer om daaraan te denken ; zij dacht aan niets dan aan haren vader en weende, jammerde en bad.

Toen het eerste vale morgenlicht zich begon te vertoonen verliet Lenora het bosch en ging treurig op het wond aan, waar Steyler zich had gevestigd. Na vele moeielijkheden en uitgeput van honger kwam zij eindelijk voor dezes woning aan. De goede man stond in de deur. Zoodra hij de jonkvrouw von Niederstein erkende, nam hij eerbiedig zijne muts af en verzocht haar beleefdelijk binnen te treden en gaf haar zijne verwondering te kennen haar daar te zien. Lenora groette de oude Catharina en Anna — hare vroegere speelgenoote — en zegde vervolgens weenend en snikkend : — Goede Steyler, gij kent waarschijnlijk de vreeselijke gebeurtenis nog niet. Ons kasteel is gisteren avond plotseling door onzen vijand, den ridder Godfried, overvallen geworden, en mijn ongelukkige vader is geketend naar Salzburg gevoerd om daar in den kerker geworpen te worden... Mijn vader heeft mij herwaarts gezonden, in het vertrouwen dat gij u mijner zult ontfermen.

— Hemel ! riep Steyler verbleekend uit, terwijl hij een bijl greep ; uw vader, die troostengel der armen, is door dien hatelijken ridder, door dien ellendeling gevangen ! O, waarom is het mij niet gegeven uwen vader ter hulp te komen ! Mijn bloed en leven wil ik gaarne te pand stellen voor hem, die mij eens zoo edelmoedig uit Godfried's handen en uit de gevangenis redde, voor hem, die mij met vrouw en kind zoo vriendelijk in zijn kasteel opnam. Doch ben ik volstrekt onmachtig om uwen vader te verlossen, dan zal de goede God zijne machtige hand wel uitreiken om dit te doen ; mijn hart zegt mij dit. Wat u betreft, voegde hij er weenend bij, gij zult bij ons als eene eigene dochter behandeld en bemind worden, en mocht ooit armoede ons komen bezoeken, dan nog zullen wij het laatste stukje brood met u deelen.

Nadat Lenora eenig voedsel had genomen en verder al het gebeurde had verhaald, begaf zij zich ter ruste waaraan zij eene groote behoefte gevoelde. Echter was hare slaap niet kalm : het geliefde beeld van haren vader kwam steeds voor haren geest ; zij zag hem zijne geboeide handen naar haar uitstrekken ; zij meende hem te hooren roepen : « Mijn kind, mijne lieve Lenora houd, moed en betrouw op God ; eens zal hij ontfermend op ons beiden nederzien. »

IV.

Steyler en zijne vrouw omringden Lenora met de teederste zorgen. Anna droeg haar een onbegrensde vriendschap toe, en was in alles zoo voorkomend jegens haar dat Lenora zich gelukkig hadde geteekend, zoo zij niet gedurig aan het lot haars vaders had gedacht. Dikwijls wist zij niet waar zij was, en dan vond men haar op eene eenzame plaats, waar zij onder eenen vloed van tranen voor haren vader bad. Alleen dan werd zij wat opgeruimder, wanneer zij met het goedhartige huisgezin plannen maakte om de ellende van den dierbaren gevangene eenigzins te verlichten of hem geheel uit zijnen kerker te verlossen.

Op zekeren zomerdag, onder het middagmaal, waarbij Lenora weder diepdenkend was, sprong zijzenskaps van de tafel op en riep op blijden toon :

— Ik heb het gevonden ! ja, zoo kan het gaan. Ik kleed mij als de dochter van een landbouwer, breng kamperoeichen naar het kasteel van Salzburg, tracht de vrouw des portiers te winnen en kom bij haar in dienst, dan zal ik het wel zoo ver weten te brengen dat ik mijnen vader kan zien, hem veel goed doen, ja hem misschien zelfs verlossen. O God ! vervolgde zij, met gevouwen handen ten hemel blikkende, schenk mij uwen zegen bij de uitvoering van dit plan !

Steyler schudde het hoofd en maakte eenige tegenbedenkingen ; doch Lenora weerlegde dezelve en eindelijk moest hij toegeven. Zij spoedde zich de kamer uit en kwam binnen eenige oogenblikken later in de kleeding van een boerenmeisje terug. Haar hemelsch blauw kleed had zij verwisseld met een gewaad van Anna. De zwarte jak, de groene rok, de witte voorschoot en het eenvoudig mutsje — alles ging haar bijzonder goed. Steyler kende een onschadelijk middel om hare handen eene bruine kleur te geven, die men er weer gemakkelijk kon afwasschen. Dadelijk nam hij er de proef van en nu riepen zijne vrouw en Anna :

— O, nu gaat het zeker ; nu zal geen mensch u herkennen !

(*Wordt vervolgd.*)